

A Fővárosi Ítéltábla a Bihari Ügyvédi Iroda (**cím** ügyintéző: dr. Bihari Krisztina ügyvéd) által képviselt felperes neve (**felperes címe.**) felperesnek - a Burai-Kovács, Perlaki, Stanka, Szikla és Társai Ügyvédi Iroda (**cím.**; ügyintéző: dr. Pozsik Ádám ügyvéd) által képviselt **alperes neve (alperes címe.)** alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2019. szeptember 24-én kelt 27.G.42.910/2017/39. számú ítélete ellen a felperes 41. sorszámon benyújtott fellebbezése folytán indult másodfokú eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg az alperesnek 20.000 (húszezer) forint + áfa ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget, valamint az államnak külön felhívásra 15.500 (tizenötezeröt száz) forint le nem rótt fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

- [1] A felperes végleges keresetében az alperes jogelődjével 2009. augusztus 14-én megkötött kölcsönszerződés egyedi részének 6. pontja és a szerződés részét képező üzletszabályzat 18.3.4. pontja érvénytelenségének, valamint annak megállapítását kérte, hogy megilleti az érvénytelenségből fakadó jogkövetkezmények érvényesítésének joga, így az, hogy az induló árfolyamon kell a tartozást megfizetnie. Ennek eredményeként kérte annak megállapítását, hogy a tartozása 194.232 forint.

- [2] Az érvénytelenség okaként elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a megjelölt feltételek a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: r.Hpt.) 203. § (6) és (7) bekezdésébe ütköznek. Másodlagosan a feltételek tisztességtelenségét állította a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: r.Ptk.) 209. § (1) és (4) bekezdésére hivatkozással. Álláspontja szerint a megjelölt rendelkezések nem elégítik ki az elvárható tájékoztatással szemben támasztott tartalmi követelményeket, azok nem átláthatók és nem érthetők. A felperes nem kapott olyan tájékoztatást, amiből kitűnt volna, hogy a törlesztőrészlet

többszörösére emelkedhet és annak nincsen felső határa. Emiatt nem került olyan helyzetbe, hogy megalapozottan tudjon dönteni az árfolyamkockázat és az azzal járó kötelezettségvállalás tekintetében. A tájékoztatás elégtelensége körében utalt az Európai Unió Bírósága C-186/16., C-26/13. és C-51/17. számú határozatokban foglaltakra. Hangsúlyozta, hogy a tájékoztatást a szerződéskötést megelőzően kellő időben kell nyújtani a pénzügyi intézménynek, figyelemfelhívó hatással is rendelkeznie kell, melyből ki kell derülnie, hogy miképpen működik az árfolyamkockázat fogyasztó általi viselésének mechanizmusa.

- [3] Az alperes alaki védekezésében a per megszüntetését kérte a 2014. évi XL. törvény (a továbbiakban: DH2 tv.) 37. § (3) bekezdésére figyelemmel, mert a jogkövetkezményi kereset nem felelt meg a törvényi követelményeknek. Érdemben a kereset elutasítását kérte arra hivatkozással, hogy a szerződés támadott pontjai az r.Hpt. előírásainak megfelelő világos és érthető tájékoztatást tartalmaznak, ezért tisztességtelenségük az r.Ptk. 209. § (5) bekezdése értelmében nem vizsgálható. Állította, hogy az alperesnek nem volt szándéka forint alapú szerződést kötni, így az árfolyamkockázat mellőzése esetén nem lehetséges az adósra kedvezőbb devizakamat alkalmazása. Állítása szerint a felperes tartozása 2.650.707 forint.
- [4] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 155.986 forint perköltséget, valamint az államnak külön felhívásra 147.389 forint eljárási illetéket.
- [5] Tényként állapította meg, hogy a felperes mint adós 2009. augusztus 14-én kölcsönszerződést kötött a ... Zrt.-vel mint hitelezővel gépjárművásárlásra. A kölcsön összege 3.190.000 forint volt, melyet svájci frank alapon, 72 hónap futamidővel, 10,13% induló ügyleti kamatláb mellett kellett visszafizetnie. A kölcsönszerződés a havonta esedékes törlesztőrészlet összegét 59.303 forintban határozta meg.
- [6] A szerződés egyedi részének 6. pontja szerint deviza alapú finanszírozás esetén a törlesztőrészletek forintban fizetendő összege a devizanem árfolyam és kamat alakulásától függően változhat. Ennek jelentős kockázata abban rejlik, hogy a forint leértékelődése nemcsak az esedékes törlesztőrészletek növekedését eredményezheti, de a teljes hátralévő tőketartozást is növeli. A hitelszerződés lejárat előtti megszűnése vagy módosulása esetén a teljes hátralévő tőketartozást érintő árfolyamkülönbözet egy összegben esedékessé válik. Az adós kijelenti, hogy tudatában van a deviza alapú finanszírozás fokozott kockázatának, s vállalja ennek következményeit.
- [7] A szerződés egyedi részének 12. pontja szerint a szerződésben és annak mellékleteiben nem szabályozott feltételekben a hitelező üzletszabályzata irányadó. Az adós a szerződés aláírásával kijelenti, hogy az üzletszabályzatot átvette, megismerte és az abban foglaltakat magára nézve kötelezőnek ismeri el.
- [8] Az üzletszabályzat 18.3.2. pontja tartalmazza az árfolyamkülönbözet számításának képletét, valamint elszámolásának módszerét és azt, hogy a deviza alapú szerződések változó kamatozásúak, ahol az ügyfél fizetési kötelezettsége forintban keletkezik, és az árfolyamok módosulásának függvényében árfolyamkülönbözet kerül érvényesítésre. A 18.3.4. pont az egyedi szerződés 6. pontjával megegyezően rögzíti, hogy deviza alapú finanszírozás esetén a törlesztőrészletek forintban fizetendő összege a devizanem árfolyamának és kamatának alakulásától függően változhat. Ennek jelentős kockázata abban rejlik, hogy a forint leértékelődése nemcsak az esedékes törlesztőrészletek növekedését eredményezheti, de a teljes hátralévő tőketartozást is növeli. A hitelszerződés lejárat

előtti megszűnése vagy módosulása esetén a teljes hátralévő tőketartozást érintő árfolyamkülönbséget egy összegben esedékessé válik.

- [9] Az ítélet jogi indokolásában az elsőfokú bíróság elsődlegesen az alperes permegszüntetési kérelmét vizsgálta és megállapította, hogy alaptalan, mert a felperes az érvénytelenség jogkövetkezményét megjelölte, az ebből adódó elszámolást elkészítette.
- [10] Érdemben megállapította, hogy a peres felek az r.Ptk. 523. §-a szerinti kölcsönszerződést kötöttek, amely alapján a pénzintézet, vagy más hitelező köteles meghatározott pénzösszeget az adós rendelkezésére bocsátani, az adós pedig köteles a kölcsön összegét a szerződés szerint visszafizetni. Az r.Hpt. 203. § felperes által hivatkozott (6)-(7) bekezdése körében utalt arra, hogy a szerződéskötés időpontjában a (4) és (5) bekezdés tartalmazta az árfolyamkockázat feltárásra vonatkozó előírásokat. Az r.Hpt. mint más jogági szabály nem magánjogi jellegű, ezért megsértése csak akkor vezet az r.Ptk. 200. § (2) bekezdése szerinti semmiséghez, ha azt kifejezetten rögzíti. Ilyen követelményt azonban nem fűz az r.Hpt. a 203. § előírásaihoz, ezért az elsődleges jogcímre alapított keresetet elutasította.
- [11] Az r.Ptk. 209. § (1) bekezdésének felhívását követően, utalva a Kúria 2/2014. Polgári jogegységi határozatának 1. pontjában foglalt követelményre kifejtette, hogy a támadott szerződési feltételek nem a felek jogait és kötelezettségeit határozzák meg, hanem tájékoztatást és figyelemfelhívást tartalmaznak. Az árfolyamkockázat függetlenül minden egyéb tájékoztató, figyelmeztető vagy éppen elszámolási részletszabályokat tartalmazó feltételtől önmagában abból fakadt, hogy a felek a 6. pontban rögzítették, hogy a szerződés CHF alapú. A felperes által megjelölt kikötések így nem befolyásolják a szerződő felek jogait és kötelezettségeit, ezért az r.Ptk. 209. § (1) bekezdésének definíciójából adódóan nem lehetnek tisztességtelenek.
- [12] Az elsőfokú bíróság ennek ellenére érdemben is vizsgálta a perbeli szerződés esetében az árfolyamkockázat adósra terhelésének tisztességtelenségét, mivel a felperes keresete kifejezetten erre irányult.
- [13] Az r.Ptk. 209. § (5) bekezdése, valamint a Kúria 2/2014. PJE határozatának 1. pontja felhívását követően úgy foglalt állást, hogy az r.Hpt. 203. § (4) és (5) bekezdésében előírt követelménynek megfelelően az egyedi szerződés 6. pontja és az üzletszabályzat 18.3.4. pontja világos és egyértelmű tájékoztatást tartalmazott az árfolyamkockázatról és annak törlesztőrészletre gyakorolt hatásáról. Az első mondat rögzíti, hogy az árfolyamváltozás kihat a törlesztőrészletekre, míg a második felhívja a figyelmet, hogy az ebből fakadó kockázat nem csekély, hanem kifejezetten jelentős. Világosan rögzíti, hogy a szerződés megszűnésekor az árfolyamkülönbséget egy összegben fizetendő, majd ismételten felhívja a figyelmet a finanszírozás fokozott kockázatára, amit az adós kifejezetten vállal.
- [14] A 6. pont tehát világosan bemutatja az árfolyamkockázat mibenlétét, az milyen módon és mire hat ki. Felhívja a figyelmet arra, hogy ez fokozott kockázatot jelent és mindezt hangsúlyossá teszi annak rögzítésével, hogy az adós ezt a kockázatot kifejezetten vállalja. A nyilatkozat a szerződés egyedi részében és az üzletszabályzatban is szerepel, így az adós számára könnyen megismerhető. Nem merülhet fel a felperes által hivatkozott mozaikszerűség, mivel a 6. pont önmagában a teljes tájékoztatást tartalmazza, amelyet az üzletszabályzat csupán megismétel.
- [15] Az alperesnek nem volt feladata, hogy makrogazdasági elemzéssel bemutassa azokat a körülményeket, amelyek az árfolyamok változásait befolyásolják, mert ez az átláthatóságot nemhogy növelte, hanem csökkentette volna.

- [16] A felperes személyes nyilatkozata igazolja, hogy a felperes a szerződést az aláírását megelőzően megkapta és elolvasta. Erre figyelemmel az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a felperes a szükséges tájékoztatást megkapta, ezért a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy a hitelezőtől olyan tájékoztatást kapott, amelyre figyelemmel alappal gondolhatta úgy, hogy az árfolyamkockázat nem valós, annak nincs reális valószínűsége vagy az korlátozott. A felperes és a felperes élettársának tanúvallomása, valamint **P. É.**, a hitelező képviselőjében eljáró ügyintéző tanúvallomása egymással ellentmondó volt, ezért a tanúvallomások az eltérő szóbeli tájékoztatás tartalmának bizonyítására nem voltak alkalmasak.
- [17] Mindezek alapján megállapította, hogy az alperes olyan tájékoztatást adott, amelyből az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó számára világos és egyértelmű az árfolyamkockázatot rá hárító kikötés, így annak tisztességtelensége, a megjelölt feltételek érvénytelensége nem volt megállapítható.
- [18] A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: r.Pp.) 78. § (1) bekezdésének alkalmazásával kötelezte a pervesztes felperest az alperes perköltségének megfizetésére. A per tárgyának értékét a felek által megjelölt adósi tartozások különbségében határozta meg.
- [19] Az ítélettel szemben a felperes fellebbezett, amelyben elsődlegesen annak keresete szerinti megváltoztatását, másodlagosan feltáratlanság miatt és az r.Pp. 213. §-ának megsértésére hivatkozással az ítélet hatályon kívül helyezését kérte.
- [20] Az r.Pp. 213. §-ának sérelme körében arra hivatkozott, hogy nem állapítható meg, hogy az elsőfokú bíróság elbíráltá vagy eleve kizárta a kereseti kérelemben foglalt szerződési feltételek vizsgálatát. Állítása szerint az elsőfokú bíróság a perbeli szerződést tévesen az r.Ptk. 523. §-a szerinti kölcsönnek minősítette és így bírálta el a keresetet, holott a kereset mellékletét képező egyedi szerződés hitelszerződés, melyre az r.Ptk. 522. §-a az irányadó. Kifogásolta azt is, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a 2/2014. PJE határozatban és az EUB C-186/2016., C-51/2017., C-227/2018. ítéletében foglaltakat. Az r.Pp. 3. § (3) bekezdése alapján a bizonyításra szoruló tényekről sem adott tájékoztatást, ezzel megsértette az r.Pp. 164. §-át is.
- [21] Az ítélet érdemi megalapozatlansága körében továbbra is állította, hogy a szerződés megkötése előtt nem kapott az alperestől az r.Hpt. 203. § (6) és (7) bekezdéseiben, a 2/2014. PJE határozatban és az EUB C-51/17. számú ítéletének 74., 75., 76. pontjaiban meghatározott, megfelelő tájékoztatást az árfolyamkockázatról. A felhívott szerződési feltételek nem tartalmazzák a forint súlyos leértékelődésének és a külföldi kamatlábak emelkedésének a törlesztőrészletekre gyakorolt hatását, valamint azt, hogy gazdaságilag nehezen viselhetővé válhat a szerződés teljesítése, ezért a szerződés kockázatát nem tudta megfelelően értékelni.
- [22] Az egyedi szerződés 6. pontjának második bekezdése csak az ÁSZF 18.3.2. és 18.3.4. pontjaival együttesen értelmezhető, így a tájékoztatás tartalmát a szerződés rendelkezéseiből csak kikövetkeztetni lehet. A szerződés megkötésekor nem volt érthető, hogy ezek a feltételek együttesen azt jelentik, hogy gazdaságilag nehezen viselhetővé is válhat a törlesztőrészletek megfizetése, szóban pedig 1.000-2.000 forint árfolyamemelkedés prognosztizálásáról kapott tájékoztatást. Alperes nem közölte a szerződés megkötésekor, hogy az árfolyamváltozás lehetősége valós, az a hitelszerződés futamideje alatt bármikor bekövetkezhet.

- [23] Hivatkozott a Kúria Konzultációs Testületének 2019. április 10-i állásfoglalására is, hangsúlyozva, hogy miután a tájékoztatás nem megfelelő volta miatt az árfolyamkockázat fogyasztóra telepítése tisztességtelen, őt nem terheli az árfolyamkockázat, nem köteles az árfolyamkülönbözet megfizetésére.
- [24] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta a felperes perköltségben marasztalása mellett.
- [25] Vitatta, hogy az elsőfokú ítélet az r.Pp. 213. §-ába ütközik, mivel az elsőfokú bíróság a felperes kereseti kérelmét teljes körűen elbírálta, megvizsgálta, hogy az árfolyamkockázat adósra terhelése tisztességtelennek minősülhet-e.
- [26] Az árfolyamkockázati tájékoztatás körében hangsúlyozta, hogy a kölcsönszerződés 6. pontja és az üzletszabályzat 18.3.4. pontja - mely a szerződés melléklete - tanúsítja, hogy a felperes a perbeli jogügylet kockázatairól teljes körű tájékoztatást kapott. Az r.Hpt. 203. § (5) bekezdés a) pontja az árfolyamkockázati tájékoztatás kapcsán két feltételt ír elő: az árfolyamkockázat ismertetését és annak törlesztőrészletekre gyakorolt hatását. Azt sem jogszabály, sem a Kúria nem írta elő, hogy a tájékoztató szövegében szövegszerűen kell szerepelnie a kedvezőtlen változás korlátlanosságának. Annak van jelentősége, hogy a kapott tájékoztatásból a szövegezés alapján gondolhatta-e a fogyasztó, hogy az árfolyamkockázat nem valós, vagy az csak korlátozott mértékben terheli.
- [27] Ezzel szemben a 6. pontba foglalt kockázatfeltáró nyilatkozat nem tartalmaz utalást a kockázatvállalás felső határa, abból kitűnik, hogy az árfolyam alakulásától függően a törlesztőrészletek összege változhat és ennek alapján képes értékelni a fogyasztó az esetleges jelentős gazdasági következményeit is.
- [28] Az üzletszabályzat 18.3.4. pontja szövegszerűen megegyezik a kölcsönszerződés 6. pontjával, így a fogyasztónak nem kell több szerződéses rendelkezést együttesen értelmezni. Az alperes a tájékoztatás megtörténtét, a per anyagává tett okirati bizonyítékokkal igazolta. Ezzel ellentétes tartalmú tájékoztatást a felperes nem bizonyított. A felperes nem volt szerződéskötési kényszerben, a kölcsönszerződés alapos átgondolás nélküli aláírására sem az alperes, sem az alperes képviselője nem kényszerítette.
- [29] Álláspontja megalapozottsága körében hivatkozott a felsőbb bírósági gyakorlatra.
- [30] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a 2020. évi LVIII. törvény 143. § (3) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el, mivel a törvényben meghatározott időn belül a felek tárgyalás tartását nem kérték.
- [31] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét teljes terjedelmében vizsgálta felül, mert annak elsőfokon jogerőre emelkedett rendelkezése nem volt [r.Pp. 228. § (4) bekezdése].
- [32] A fellebbezés alaptalan.
- [33] A felperes fellebbezése az ítélet hatályon kívül helyezésére is irányult, ezért az ítéltábla elsősorban ezt az indítványt vizsgálta, mivel annak megalapozottsága az ítélet érdemi felülbírálatát kizárja. A felperes fellebbezésében alaptalanul állítja az r.Pp. 213. §-ának sérelmét, mivel az indokolásból kitűnik, hogy az elsőfokú bíróság a kereseti kérelemben foglalt szerződési feltételekre hivatkozással előterjesztett érvénytelenségi keresetet érdemben megvizsgálta és bírálta el. E körben a tényállást

megállapította, a felek jogszabályi hivatkozásait, jogi érvelését figyelembe vette és döntését részletesen megindokolta.

- [34] A felek szerződése tartalma alapján az r.Ptk. 523. § (1) bekezdése szerinti kölcsönszerződésnek minősül, mivel - ahogy arra az alperes fellebbezési ellenkérelmében helyesen utalt - a bank a szerződés alapján egyszeri alkalommal nyújtott kölcsönt a felperesnek és nem hitelkeretet tartott fenn, amelynek terhére különböző hitelműveleteket végzett. Az árfolyamkockázat tisztességtelensége érdemi elbírálását azonban a szerződés jogi minősítése nem befolyásolta. A felperes alaptalanul hivatkozott ezért fellebbezésében arra, hogy az elsőfokú bíróság a felek közötti szerződés helytelen minősítése okán megsértette az r.Pp. 213. §-át, a felek közötti jogviszonyt nem tárta fel és nem vizsgálta a keresetet.
- [35] Nem volt megállapítható eljárási szabálysértés az r.Pp. 3. § (3) bekezdésével kapcsolatban sem, mivel az elsőfokú bíróság megfelelő részletes tájékoztatást adott a bizonyításra szoruló tényekről (35. sorszámú jegyzőkönyv). A felek bizonyítási kötelezettségét helyesen osztotta ki, a szükséges bizonyítást lefolytatta, a tanúkat kihallgatta, a felperest személyesen meghallgatta, az okirati bizonyítékokat figyelembe vette. Az ítélet hatályon kívül helyezésére a bizonyítás kiegészítése miatt ezért nem volt szükség.
- [36] hivatkozik a felperes az r.Pp. 164. § (1) bekezdésének sérelmére is. Az elsőfokú bíróság helyesen értékelte a tanúk vallomását, valamint azok bizonyító erejét. Az r.Pp. 164. § (1) bekezdése a bizonyítási kötelezettség általános szabályait tartalmazza, ebből fakad, hogy a felek kötelesek saját tényállításaikat bizonyítani. Figyelemmel arra, hogy a felperes állítását a szóbeli tájékoztatás körében az alperes vitatta, ezért a perben az okirati bizonyítékkal alátámasztott írásos tájékoztatóval szembeni szóbeli tájékoztatás tartalmának bizonyítása az r.Pp. 164. § (1) bekezdés szabályaiból fakadóan a felpereset terhelte.
- [37] A fentiek szerint az elsőfokú bíróság a felperes által hivatkozott eljárási szabályokat nem sértette meg és az ítéletábra sem észlelt az elsőfokú eljárásban olyan szabálysértést, amely okot adhatott volna az ítélet hatályon kívül helyezésére, ezért azt érdemben vizsgálta.
- [38] Az elsőfokú bíróság a tényállást nagyrészt helyesen rögzítette, azt az ítéletábra kiegészíti azzal, hogy az üzletszabályzat 18.3.3. pontjának utolsó bekezdése szerint „Amennyiben az ügyfélnek nincs hátralékos tartozása, jogában áll írásban kezdeményezni - módosítási díj megfizetése mellett - anál deviza alapú Szerződése alapján fennálló hátralévő tőketartozásának Forint-alapra történő konvertálását a következő törlesztőrészlet esedékességével.”
- [39] Az így kiegészített tényállás alapján az elsőfokú bíróság az irányadó jogszabályok, valamint a Kúria 2/2014. és 6/2013. Polgári jogegységi határozataiban foglaltak figyelembevételével, az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásaiban született irányadó ítéletekben foglalt követelményrendszer mentén bírálta el a felperes keresetét. Döntésével és annak indokaival az ítéletábra túlnyomó részében egyetért. A fellebbezésre és a fellebbezési ellenkérelemre figyelemmel az alábbiakat emeli ki.
- [40] Az ítéletábra az elsőfokú bíróság azon álláspontjával, miszerint a felperes által támadott szerződési feltételek nem hordozzák az árfolyamkockázat adósra hárítását, nem értett egyet, figyelemmel arra, hogy a 6. pont és az azzal szövegszerűen azonos 18.3.4. pont utolsó mondata a deviza alapú finanszírozás kockázatának következményei vállalására, azaz a devizakockázat áthárítására

vonatkozó kitételt tartalmaz. Nem tévedett ezért a felperes, amikor az árfolyamkockázat tekintetében a keresetben felhozott szerződéses feltételeket jelölte meg.

- [41] Helyesen indult ki az elsőfokú bíróság ugyanakkor abból, hogy a 6/2013. PJE határozat 1. pontja és az ahhoz fűzött indokolás alapján a deviza alapú fogyasztói kölcsönszerződéseknél a jogviszony természetéből adódik a kölcsön deviza alapúságának szükségszerű következménye, az, hogy az árfolyamkockázat viselése - eltérő rendelkezés, illetve a felek eltérő megállapodása hiányában - korlátozás nélkül a kölcsönt felvevő fogyasztóra hárul, az árfolyamváltozás előnyeit és hátrányait egyaránt ő viseli.
- [42] A Kúria 2/2014. PJE határozatának 1. pontjára hivatkozva helyesen mutatott rá, hogy a deviza alapú fogyasztói kölcsönszerződés azon rendelkezése, amely szerint az árfolyamkockázatot kedvezőbb kamatmérték ellenében korlátozás nélkül a fogyasztó viseli, a főszolgáltatás körébe tartozó szerződéses rendelkezés, ezért a rendelkezés tisztességtelensége megállapítható, ha az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó számára annak tartalma a szerződéskötéskor nem volt világos, nem volt érthető. Ha a pénzügyi intézménytől kapott nem megfelelő tájékoztatás vagy a tájékoztatás elmaradása folytán alappal gondolhatta a fogyasztó úgy, hogy az árfolyamkockázat nem valós, vagy az őt csak korlátozott mértékben terheli, a szerződésnek az árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezése tisztességtelen, aminek következtében a szerződés részlegesen vagy teljesen érvénytelen. Figyelemmel arra, hogy a deviza alapúság az ilyen szerződések jellegadó ismérve, ezért a nem megfelelő tájékoztatás a teljes szerződés érvénytelenségét vonja maga után.
- [43] Helyesen indult ki az elsőfokú bíróság a tájékoztatás elvárt tartalma körében az r.Hpt. 203. § szerződéskötéskor hatályos irányadó (4) és (5) bekezdése rendelkezéseiből és aggálytalanul állapította meg, hogy az annak megfelelő, a szükséges tájékoztatást a felperes megkapta.
- [44] Az árfolyamkockázati tájékoztatóra vonatkozó egyedi szerződés 6. pontja és az azzal megegyező 18.3.4. pont szövegezésében, tartalmában nem bonyolult, világos, nyelvtanilag is egyértelmű. Alaptalan az a felperesi hivatkozás, miszerint a tájékoztatás tartalmát több szerződéses pontból kellett kikövetkeztetnie. Nem elvárás az sem, hogy a kockázatfeltáró nyilatkozat külön dokumentumban legyen, a tájékoztatás szerződésben való rögzítése önmagában a tisztességtelenséget nem alapozza meg (BDT2016. 3457 számú döntés).
- [45] Az elsőfokú bíróság helyesen értékelte, hogy a szerződés 6. pontja egyértelműen tartalmazza, hogy devizafinanszírozás esetén a törlesztőrészek forintban fizetendő összege a devizaárfolyam és devizakamat alakulásától függően változhat, mely jelentős kockázatot jelent, meghatározva egyúttal a jelentős kockázat tartalmát is.
- [46] A tájékoztatás megfelelt a figyelemfelhívás követelményének, és kellő időben történt, melyet mind a felperes személyes nyilatkozatában, mind a tanú vallomásaiban megerősített, miszerint a felperes a szerződés tervezetét megkapta, azt elolvasta. Arra adat nem merült fel, hogy a felperesnek nem volt kellő ideje a szerződéstervezetet áttanulmányozni.
- [47] A tájékoztatás az EUB C-51/17. ítéletében, valamint az árfolyamkockázati tájékoztató tartalmára vonatkozó további EUB ítéletekben (C-26/13., C-186/16., C-227/18.) foglalt követelményeknek is eleget tett, mert abból egyértelműen kiderül a tájékoztatás tartalmaként, hogy mind a törlesztőrészlet, mind a tőketartozás az árfolyamváltozással emelkedhet, mely fokozott kockázatot jelent a fogyasztó számára. A felperes ebből a kockázat gazdasági következményeit is felmérhette.

- [48] A tájékoztatás kiterjedt arra, hogy a forint leértékelődése mind a törlesztő részletek, mind a teljes hátralévő tőketartozás növekedését eredményezi, a törlesztőrészletek forintban fizetendő összege a devizanem árfolyama és a kamat alakulásától függően változhat, és felhívta a figyelmet arra is, hogy a szerződés lejárat előtti megszűnése vagy módosulása esetén a teljes hátralévő tőketartozást érintő árfolyamkülönbség összegében válik esedékessé. A tájékoztatás megértéséhez nem volt szükség a szerződés egyes, különböző helyeken elhelyezett pontjainak együttes értelmezésére, azonban ahhoz az üzletszabályzatnak a tájékoztatást megelőző 18.3.2. és 18.3.3. pontjai segítséget adhattak. A felperes kijelentette, hogy tudatában van e finanszírozási forma fokozott kockázatának és vállalja ennek következményeit.
- [49] A tájékoztatás szövegéből a felperes nem vonhatott le olyan következtetést, hogy őt az árfolyamváltozás következménye nem korlátlanul, hanem csak bizonyos árfolyam erejéig terheli. Amennyiben azonban úgy ítélte meg, hogy az árfolyamváltozásból eredő terhei oly módon megemelkedtek, hogy a törlesztőrészleteket fizetni már nem tudja, úgy az üzletszabályzat 18.3.3. pontjának utolsó bekezdése szerint hátralékos tartozás hiányában írásban kezdeményezhette - módosítási díj megfizetése mellett - a deviza alapú szerződés alapján fennálló hátralévő tőketartozásának forint alapra történő konvertálását a következő törlesztőrészlet esedékességével. Már e szerződéses pont alapján is egyértelmű, hogy az árfolyamkockázat valós, a jelentős árfolyamváltozás a kölcsön futamideje alatt is bekövetkezhet. A felperes a szerződés fennállása idején ezáltal nem volt elzárva attól, hogy az árfolyamváltozás következtében változó terhei növekedésének önmaga gátat szabjon. Ebből fakadóan ez a rendelkezés ellensúlyozza az árfolyamváltozás kockázatát korlátozás nélkül a felperesre hárító szerződéses kikötést.
- [50] Az elsőfokú bíróság helyesen értékelte a felperes, valamint a tanúk vallomása tekintetében azok tartalmát és a bizonyításra való alkalmasságukat. Figyelemmel arra, hogy a kapott szóbeli tájékoztatás körében ellentétesen nyilatkoztak, valamint érdekeltységük is megállapítható, ezért a szerződésben rögzített árfolyamkockázati tájékoztatótól eltérő tartalmú szóbeli tájékoztatás bizonyítottságának hiányára helyesen következtetett.
- [51] Az ítéletábra megállapította, hogy a perbeli adatok alapján az alperes által nyújtott tájékoztatás világos és érthető volt, az mind a Kúria jogegységi határozataiban (6/2013. PJE, 2/2014. PJE), mind az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásában e tárgykörben született ítéletekben megjelenő követelményeknek (C-186/16., C-51/17., C-227/18.) megfelelt. Ezt támasztják alá a Kúria és az ítéletábráknak a perbelihez hasonló tényállás mellett hozott döntései (Kúria Pfv.VI.20.966/2015/5., Győri Ítéletábra Pf.V.20.190/2016/4., Pécsi Ítéletábra Pf.VI.20.110/2018/7., Debreceni Ítéletábra Pf.I.20.631/2018/5., Szegedi Ítéletábra Pf.II.20.940/2016/5.).
- [52] Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét az r.Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [53] A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért az r.Pp. 239. §-a folytán alkalmazandó r.Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a felperes köteles az alperes másodfokú eljárásban felmerült ügyvédi munkadíjból álló perköltségét megfizetni. Ennek összegét az ítéletábra a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alkalmazásával állapította meg a kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban állóan.

[54] A felperes, mint pervesztes fél köteles az állam javára külön felhívásra megfizetni az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.

, 2020. november 12.

. Buglyó Gabriella s.k.
a tanács elnöke

. Szunyogh Zsófia s.k.
előadó bíró

dr. Molnár József s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: